

VERDAGUER I LA SARDANA

Des de la seva mort –el dia 10 de juny de 1902– fins als nostres dies, la figura de Jacint Verdaguer i Santaló s'ha mantingut en el record amb el nom de Mossèn Cinto. És tan popular que molts dels seus versos han estat assumits pel poble. Només hem de pensar en el Virolai. Més de mil poesies han estat musicades. Se n'han fet òperes i escenificacions. I la seva prosa, especialment els llibres de viatges, fou un referent per al català literari.

En el tombant del segle XIX, la tragèdia de Verdaguer convulsionà la nostra terra. Fins i tot més enllà de la seva vàlua com a escriptor i com a home d'església. Perquè ja és hora de dir-ho: Mossèn Cinto no tan sols es mantingué tota la vida fidel al seu sacerdoci, sinó que amb una admirable actitud profètica denuncià les situacions d'injustícia social d'aquella Barcelona que, enlluernada per "la febre d'or" s'havia convertit en "la ciutat de les bombes".

Com que el nostre poble és tan propens a l'oblit, cal que de tant en tant algú ens refresqui la memòria. I en cas de Mossèn Cinto, sort n'hem tingut de les efemèrides.

L'any 1945 el Centenari del Naixement de Verdaguer s'hagué de celebrar en sordina en aquella Catalunya, prostrada i vençuda. I tanmateix els catalans de l'exili dedicaren a Mossèn Cinto els Jocs Florals, que foren celebrats a Bogotà. En un discurs lúcid i reivindicatiu, el president Josep Maria Capdevila i Balançó, considerà Verdaguer "un home d'estudi" que no es deixà portar com la major part dels romàntics pels "dictats de la inspiració" i per això la seva obra pot ser considerada l'obra d'un artista.

L'any 1967 el Centenari de l'*Atlàntida* representà una nova avinentesa per aprofundir en l'obra i la vida de Verdaguer, gràcies a l'esforç de dos homes extraordinaris: Josep Maria de Casacuberta consolidava la *Biblioteca Verdaguèria*, fundada l'any 1958 i Joan Amils, amb la seva exposició itinerant, féu revivre Verdaguer en els nostres pobles.

L'any 1886 el Centenari de *Canigó* fou el pretext per convocar des de la Universitat de Vic el *I Col·loqui sobre Verdaguer*. Fruit del col·loqui, tenim els *Estudis Verdaguèrians* amb l'objectiu de fomentar "la investigació i l'estudi de l'obra de Verdaguer". Eren temps nous. Des d'aleshores, la perspectiva històrica, la normalitat política i l'ambient de recerca en els àmbits universitaris han permès un notable aprofundiment en l'estudi global de l'home i l'escriptor.